

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ผลการวิเคราะห์ พบว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ลำดับแรก คือ การจัดองค์การ ด้านการชักนำ ด้านการควบคุม และ ด้านการวางแผน

1.1 การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการวางแผน ผลการวิเคราะห์พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 9 ข้อ เมื่อเรียงลำดับความสำคัญตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ แรกดังนี้ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการจัดทำทะเบียนประวัติของสมาชิก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการวางแผนการพิจารณาเงินกู้ให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีการวางแผนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการเชิญเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลเข้าร่วมประชุมและให้ความรู้ในการเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

1.2 การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการจัดองค์การ ผลการวิเคราะห์พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับความสำคัญตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 อันดับแรก ดังนี้ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้เข้าร่วมในการประชุมกองทุนอย่างสม่ำเสมอทุกครั้ง กองทุนหมู่บ้านมีการจัดทำบัญชีหรือทะเบียนเอกสารหลักฐานด้านการเงินอย่างชัดเจน กองทุนหมู่บ้านเปิดโอกาสให้คณะกรรมการเลือกกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ด้วยความสมัครใจ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ กองทุนหมู่บ้านมีการจัดสรรรายได้จากดอกเบี้ยเงินกู้ของสมาชิกอย่างถูกต้องเหมาะสม

1.3 การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน่าง อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม ด้านการชักนำ ผลการวิเคราะห์พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับความสำคัญตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 อันดับแรก ดังนี้ ประธาน คณะกรรมการ และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ประธานกองทุนหมู่บ้านเป็นที่ยอมรับนับถือในความเป็นผู้นำจากคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้านมีการจัดให้มีการศึกษาดูงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ประธานกองทุนหมู่บ้านมีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

1.4 การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน่าง อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม ด้านการควบคุม ผลการวิเคราะห์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อและอยู่ในระดับปานกลาง 9 ข้อ เมื่อเรียงลำดับความสำคัญตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ 3 อันดับแรก ดังนี้ กองทุนหมู่บ้านมีการจัดเก็บหลักฐานของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอย่างเป็นระบบ กองทุนหมู่บ้านมีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายอย่างเป็นระบบชัดเจนตรวจสอบได้ตลอดเวลา คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเปิดโอกาสให้สมาชิกเสนอแนะปรับปรุง การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านได้ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีการแจ้งข้อบัญญัติทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง คณะกรรมการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านเป็นผู้มีความรู้ มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรมในการทำงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านให้ความไว้วางใจประธานและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

2. เปรียบเทียบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ทุกกองทุนและสถานภาพ การเป็นคณะกรรมการสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

วิเคราะห์ความแปรปรวนการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน้าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

การเปรียบเทียบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน้าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีสถานภาพต่างกัน โดยรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ความดีปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบลเวียงน้าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เรียงลำดับจากด้านที่มีความดีมาหา ไปหาน้อย คือ ด้านการวางแผน ด้านการชักนำ ด้านการควบคุม และด้านการจัดการ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน้าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน้าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบล เวียงน้าง อำเภอเมืองจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็น รายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปน้อย ลำดับแรก คือ การจัดองค์การ ด้านการชักนำ ด้านการควบคุม และด้านการวางแผน ผลการศึกษา ปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน้าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีการวางแผนการดำเนินงาน โดยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาให้ ความรู้เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานคณะกรรมการจำเป็นต้องรู้วิธีการวางแผนและดำเนินงาน ตามแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน ซึ่งการดำเนินงานอาจจะเป็น ไปตามแผน หรือในบางครั้งอาจมีการปรับแผน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุผลในเรื่องนั้น ๆ คณะกรรม การและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ไม่ปฏิบัติตามข้อ บังคับของกองทุน คณะกรรมการเลือก ปฏิบัติ การพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้และการนำส่งเงินกู้เมื่อถึงกำหนด สมาชิกไม่สนใจเข้า ร่วมประชุมสม่ำเสมอ คณะกรรมการได้มาจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้านเป็นผู้เลือกให้เป็นตัวแทน ในการปฏิบัติงาน สมาชิกจึงให้การยอมรับนับถือ และคณะกรรมการและสมาชิกที่รับฟัง ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐมีกิจกรรมในหมู่บ้าน และภายในตำบล ก่อให้เกิดการประสานงาน การมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำกิจกรรมส่วนรวมอยู่บ้างแต่ กิจกรรมอาจจะไม่บ่อยครั้ง การควบคุมกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน้าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีการควบคุมโดยคณะกรรมการ ซึ่งได้มาจากการเลือกตั้งของสมาชิก

เป็นเหตุ ให้การเสนอแนะปรับปรุงการบริหารจากสมาชิกอาจเสนอแนะเพียงบางส่วน สอดคล้องกับ สุดใจ มาสุข (2553 : 72 - 74) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเงินกองทุน หมู่บ้านบ้าน ไผ่ทอง หมู่ที่ 15 ตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีการจัดทำทะเบียน ประวัติของสมาชิกมีการวางแผน การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีการจัดประชุม ชี้แจงและทำความเข้าใจกับสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน สอดคล้องกับ (กมล อัญชันภาติ.1546 : 60 - 61) ที่ว่า การบริหารจัดการมีลักษณะเป็นกระบวนการ คือ การวางแผน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชุมพล จันปุ่ม (2547 : 51 - 52) ที่พบว่าความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เขตอำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการจัดทำแผน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สอดคล้องกับแนวคิดของกูลิค และเออร์วิค (Luther Gulick & Lyndall Urwick. 1887 อ้างถึงใน วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. 2549 : 57) การบริหารจัดการซึ่งในการศึกษาบางแห่งก็พิจารณา รวมไปถึงการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการ สอดคล้องกับ ประจักษ์ ผลเรือง (2546 : 55 - 61) ได้ทำการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า เงื่อนไขของความสำเร็จและการพัฒนากองทุนหมู่บ้านคือการเตรียมความพร้อมของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน การชักจูงสมาชิกโดยการฝึกอบรมศึกษาดูงาน และสอดคล้องกับผลการ ศึกษาของ ชาติชาย สีนประสงค์ (2548 : 55 - 57) ได้ทำการศึกษา การประเมินการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตตำบลแก้ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า การบริหารเงินกองทุนหมู่บ้านตำบลแก้ง 3 ด้าน เพื่อควบคุมการบริหารงาน คือ มีความเป็นกลางในการจัดสรรเงินกู้โดยให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การจัดสรรเงินกู้อย่างชัดเจน

2. คณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านแต่ละกองทุน มีการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ต่างกันหรือไม่

การเปรียบเทียบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีสถานภาพต่างกัน โดยรวมพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการและสมาชิกให้ความสำคัญและมีความสนใจในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านเป็นแนวทางเดียวกัน มีจุดประสงค์เดียวกัน คือความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมและประชาชน ในหมู่บ้านของตนจึงทำให้มีความคิดเห็นการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ประจักษ์ ผลเรือง.

(2546 : 55 – 61) ได้ทำการศึกษาการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า การพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ในปัจจัยต้นสมาชิก ได้แก่ อาชีพดั้งเดิม ของผู้กู้ วย ฐานะความเป็นอยู่ ลักษณะนิสัยส่วนตัว ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ส่งผลต่อการแสดง ความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

3. คณะกรรมการและสมาชิกมีปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อย่างไร

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านที่มีปัญหาและอุปสรรคเล็งลำดับจากมากที่สุดไปน้อย คือ ด้านการวางแผน ด้านการชักนำ ด้านการควบคุม และด้านการจัดการ ผลการศึกษาปรากฏ เช่นนี้อาจเป็นเพราะ การวางแผนปฏิบัติงานในกองทุนหมู่บ้าน ยังขาดความรู้ความเข้าใจ คณะกรรมการมีการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดแก่สมาชิกยังไม่ครอบคลุม การจัดการ การพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้ไม่เป็นไปตามข้อบังคับ การชักนำ ไม่ควรมีการชี้ชวนให้ สมาชิกเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารงาน การควบคุม สมาชิกไม่สนใจในการตรวจสอบ การทำงานของคณะกรรมการ คณะกรรมการ ไม่สามารถชี้แจงรายละเอียดให้สมาชิกทราบได้ พื้นที่ต้องรอการประชุมใหญ่ สอดคล้องกับสุดใจ มาสุข (2553 : 72 - 74) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านบ้าน ไผ่ทอง หมู่ที่ 15 ตำบลหลุบ อำเภอเมือง จังหวัด กาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาในการบริหารจัดการด้านการวางแผน มากที่สุด รองลงมาด้านการจัดการ และการตั้งการ ปัญหา อุปสรรค คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีการจัดการประชุมชี้แจงรายละเอียด การประชุม ไม่ต่อเนื่อง การพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้และการมอบหมายงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

- 1.1 กองทุนหมู่บ้านควรมีการจัดทำแผนงานรองรับการแก้ไขปัญหาของ กองทุนหมู่บ้านภายในระยะเวลา
- 1.2 การจัดทำแผนควรเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและ ชาวบ้าน จัดให้มีการทำแผนแบบมีการประชาคม
- 1.3 ขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- 1.4 ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เช่น การให้รางวัล การศึกษาดูงาน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ทำให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านประสบความสำเร็จและได้รับงบประมาณเพิ่ม

2.2 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยนำหลัก 4 M มากำหนดตัวแปรในการศึกษา ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านวัสดุอุปกรณ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY